

W pierwszym kwartale 2014 roku Komitet Prognoz „Polska 2000 Plus” przy Prezydium PAN zorganizował dwie konferencje oraz jedno posiedzenie plenarne.

Konferencje:

Rewolucja informacyjna a kryzys intelektualny – 26/27 marzec 2014 r.

Zagrożenia środowiska i ich następstwa – 25/26 czerwiec 2014 r.

Posiedzenie plenarne:

Nauka i kształcenie w wieku internetu – 14 maj 2014 r.

Konferencja „*Rewolucja informacyjna a kryzys intelektualny*” była piątą z kolei zorganizowaną w ramach projektu badawczego Komitetu Prognoz „Polska 2000 Plus” pt. „*Zagrożenia globalne barierami rozwoju*” realizowanego we współpracy z Biurem Bezpieczeństwa Narodowego, pod patronatem Prezydenta RP.

Konferencja ta miała, szczególne znaczenie bowiem dotyczyła konsekwencji poznawczych w warunkach szczególnego splotu globalizacji z rewolucją informacyjną. Podstawowe pytanie, na jakie ta konferencja udzieliła odpowiedzi zostało sformułowane następująco: czy rewolucja informacyjna w dobie obecnej jest nośnikiem kryzysu intelektualnego w poszczególnych dyscyplinach, a także na drugie pytanie czy instrumentarium badawczo-poznawcze, jakie udało się wypracować w przeszłości, odpowiada wyzwaniom współczesności, a zwłaszcza w prognozowaniu przyszłości.

Mamy także świadomość, iż sam tytuł konferencji miał charakter dyskusyjny. Jednakże jego sformułowanie miało, jak sądzimy, przysłużyć się pogłębieniu wiedzy na temat kwestii spornych w poszczególnych dyscyplinach naukowych. Konferencja podzielona była na cztery sesje, na których swoje referaty wygłosili:

Sesja I – Wprowadzenie: dlaczego kryzys intelektualny?

Trzy powody, dla których rewolucja informacyjna wywołuje kryzys intelektualny – Andrzej Wierzbicki

Czy kryzys intelektualny w ekonomii? – Jerzy Kleer

Kryzys intelektualny i niedomagania edukacji w cywilizacji informacyjnej – aktualność wieczystych problemów humanistyki – Marek Rembierz

Kryzys europejskiego człowieczeństwa – faza trzecia – Krzysztof Wieczorek

Kształcenie i wychowanie do demokracji w społeczeństwie wiedzy –

Michał Śliwa

Sesja II – Zagrożenia wynikłe z rewolucji informacyjnej

Rewolucja informacyjna a dystrybucja wiedzy i władzy – Lech Zacher

Zagrożenia cyberprzestrzeni – Julian Auleytner

Technika elektroniczna a świadomość człowieka współczesnego – Jerzy Bobryk

„Społeczeństwo automatów” – czyli o triumfie techniki nad kulturą. Refleksje nad kryzysem intelektualnym epoki informatycznej – Andrzej Sztandera

Sesja III – Czy faktycznie kryzys intelektualny?

O pojęciu kryzysu intelektualnego – Waldemar Czajkowski

Kryzys cywilizacyjny i nauka – Krzysztof Wielecki

Rewolucja informacyjna a wyzwania cywilizacyjne – Janusz Mucha

Rewolucja informacyjna a społeczeństwa połowy XXI w. – punkt widzenia młodego pokolenia – Sylwia Śmietanko, Maciej Hacaga, Wojciech Kazancki, Konrad Prandacki

Sesja IV – Aspekty aksjologiczne kryzysu intelektualnego

Rozsądek gapia – Roman Galar

Wartości etyczne w kulturze – Krzysztof Pawlina

Negatywne przemiany w sferze wartości jako skutek rewolucji informacyjnej – Maria Szyszkowska

Internet, przemiany mediów i ich implikacje dla kapitału społecznego, nierówności i władzy – Dominik Batorski

*

Konferencja naukowa „Zagrożenia środowiska i ich następstwa” była szóstą z kolei w realizacji projektu badawczego Komitetu Prognoz „Polska 2000 Plus” pt. „Zagrożenia globalne barierami rozwoju” realizowanego we współpracy z Biurem Bezpieczeństwa Narodowego, pod patronatem Prezydenta RP.

Zagrożenia środowiska i ich następstwa dla człowieka mają szczególnie istotne znaczenie współcześnie. Ludność świata w ostatnich półwieczu wzrosła o kilka mld, co pociągnęło za sobą daleko posunięte procesy niszczenia sfery publicznej w dużych aglomeracjach (mega miasta), deficyt wody pitnej, pogorszenie klimatu, problemy z produkcją żywności itp. Było to efektem nacisku na wzrost gospodarczy, który w ostatnich kilku dekadach znacząco się powiększył w skali świata. Konsekwencją tego procesu było szybkie uprzemysłowienie w krajach słabo rozwiniętych, co z kolei przyczyniło się do nadmiernej emisji CO₂ i pojawienia się groźby deficytu surowców energetycznych. W konsekwencji przyczyniło się to do naruszenia równowagi między człowiekiem a środowiskiem.

Konferencja nie tylko zidentyfikowała przejawy owej nierównowagi, zarówno w świecie, jak i w Polsce, ale także spróbowała sformułować pewien kodeks racjonalnych zachowań między człowiekiem a środowiskiem.

Konferencja podzielona była na cztery sesje, na których swoje referaty wygłosili:

Sesja I – Zmiany globalne a środowisko

Ocena potencjalnych skutków społeczno-gospodarczych zmian klimatu w Polsce – Maciej Sadowski

Ochrona środowiska: korzyści czy konieczności – Artur Michałowski

Bilans CO₂ i efekt cieplarniany – Marian Miłek

Sesja II – Człowiek w środowisku

Różnorodność biologiczna Polski – jej stan, zagrożenia i prawno-organizacyjne aspekty ochrony – Ewa Symonides

Wybrane problemy środowiskowe w miastach. Środowisko wewnętrzne: jego stan i wpływ na zdrowie człowieka – Marzenna Dudzińska

Promieniowanie elektromagnetyczne: zagrożenia i granice bezpieczeństwa - Andrzej Jeleński

Zmiany w środowisku glebowym i ich skutki – Stanisław Gruszczyński

Znaczenie społeczno-gospodarcze i ekologiczne lasów – Janusz Czerepko

Problemy zaopatrzenia Polski w wodę; zasoby, zagrożenia, proponowane rozwiązania – Marek Groniec

Sesja III – Energia a środowisko

Wytwarzanie energii a środowisko – Wojciech Nowak

Ocena wpływu działalności górniczej na środowisko-tendencje zmian – Joanna Kulczycka, Elżbieta Pietrzyk-Sokulska, Ryszard Uberman

Energetyka jądrowa: szanse i problemy – Krzysztof Kozak

Kontrowersje wokół biopaliw: szanse i zagrożenia – Lucjan Pawłowski, Artur Pawłowski

Katastrofy naturalne i budowanie odporności na ich skutki – Bazyli Poskrobko

Prezydium Komitetu Prognoz „Polska 2000 Plus” postanowiło zaproponować członkom tematykę cyklu posiedzeń pod szerokim tytułem „*Czy Świat należy urządzić inaczej?*”. Posiedzenie 15 maja 2013 roku jest drugim z nich. Wśród licznych złych skutków trwającego „globalnego kryzysu” jest co najmniej jeden dobry: podjęto dyskusję nad koniecznością zmiany modelu, w którym urządzony jest nasz Świat. W tej dyskusji nie może zabraknąć naszego Komitetu, naszych głosów i naszych publikacji. Na posiedzeniu „Etyka współzycia na ziemi” ogłoszono referaty:

- Wartości immoralne scalające ludzkość – Maria Szyszkowska
- Mit państwa idealnego – Jacek Hołówka
- Uspołecznienie sukcesu – potencjał cywilizacji czasu wolnego – Roman Galar

Najważniejsze pozycje w poprzednich numerach Biuletynu

Nr 2(2014) numer specjalny

Will authoritarian developmentalism dominate the world? – Konrad Prandeki
The Future of Political Participation. A Case Study on Future Governance in
„Global Europe 2050” Report – Piotr Jutkiewicz, Norbert Kołos, Łukasz
Macander, Kacper Nosarzewski
Przewidywanie w naukach ekonomicznych, cz. II – Dariusz J. Błaszczuk
Fundusze majątku państwowego na globalnym rynku finansowym – Stanisław
M. Szukalski

Nr 1(2014) numer specjalny

Przewidywanie w naukach ekonomicznych – Dariusz J. Błaszczuk
Obszary humanistycznego zaniepokojenia – Irena Wojnar
Koniec epoki – Marek Chlebuś

Nr 2(2013)

Warunki trwałego, zrównoważonego rozwoju ludzkości - Artur Pawłowski,
Lucjan Pawłowski
Kryzys istoty kapitalizmu – Maciej Cesarski
Odwieczne kłopoty z pojmowaniem i pomiarem bogactwa narodów
– Zbigniew Madej
Popyt jako instrument kształtowania porządku świata – Barbara Piontek
Nowe centrum i nowe peryferia połowy XXI wieku – Konrad Prandeki,
Katarzyna Nawrot, Mirosław Wawrzyński

Nr 1(2013)

Pilne kwestie naprawcze systemu edukacji - Zbigniew Kwieciński
Kształcenie zawodowe w szkołach ponadgimnazjalnych a oczekiwania pracodawców wobec absolwentów – Stefan M. Kwiatkowski
Od podstawy programowej do egzaminów maturalnych.
– Maria Czerepaniak-Walczak
Siła i słabości szkolnictwa wyższego w Polsce – Bogdan Galwas,
Lucjan Pawłowski, Ryszard Tadeusiewicz
O edukacji z perspektywy teorii i praktyki akademickiej – Andrzej Ciążela
Edukacja cyfrowa dla przyszłości – Tomasz Goban-Klas

Nr 2(2012)

Zagrożenia globalne: próba identyfikacji – Jerzy Kleer
Identyfikacja zagrożeń globalnych dla bezpieczeństwa
międzynarodowego – Stanisław Koziej
Główne zagrożenia dla Polski w wymiarze wewnętrznym – Janusz Onyszkiewicz
Główne zagrożenia globalne dla Polski – Zbigniew Strzelecki